

Laidiens: **12.03.2013., Nr. 50**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2013/50.3**

Ministru kabineta noteikumi Nr.120

Rīgā 2013.gada 5.martā (prot. Nr.13 6.§)

Valsts vērtspapīru izlaišanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 35.panta trešo daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka valsts vērtspapīru izlaišanas un apgrozības kārtību Latvijas Republikā.
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. valsts vērtspapīrs – Latvijas Republikas vārdā izlaista parādzīme, obligācija un krājobligācija;
 - 2.2. ieguldītājs:
 - 2.2.1. juridiska persona vai uz ieguldījuma brīdi vismaz 18 gadu vecumu sasniegusi fiziska persona, kura naudas līdzekļus iegulda parādzīmēs vai obligācijās;
 - 2.2.2. uz ieguldījuma brīdi vismaz 18 gadu vecumu sasniegusi fiziska persona, kura naudas līdzekļus iegulda krājobligācijās;
 - 2.3. īstermiņa valsts vērtspapīrs – parādzīme un krājobligācija ar dzēšanas termiņu līdz vienam gadam (ieskaitot);
 - 2.4. vidēja termiņa valsts vērtspapīrs – obligācija un krājobligācija ar dzēšanas termiņu virs viena līdz pieciem gadiem (ieskaitot);
 - 2.5. ilgtermiņa valsts vērtspapīrs – obligācija un krājobligācija ar dzēšanas termiņu virs pieciem gadiem;
 - 2.6. parādzīme – valsts vērtspapīrs, kuru laiž apgrozībā ar diskontu un dzēš par tā nominālvērtību tā dzēšanas datumā un kurš var atrasties publiskā apgrozībā;
 - 2.7. obligācija – valsts vērtspapīrs, kas izlaists ar fiksētu vai mainīgu procentu likmi un noteiktos termiņos izmaksājamu fiksētu ienākumu, kuru dzēš par tā nominālvērtību un kurš var atrasties publiskā apgrozībā;
 - 2.8. krājobligācija – valsts vērtspapīrs, kas izlaists ar fiksētu procentu likmi un noteiktos termiņos izmaksājamu fiksētu ienākumu, kuru dzēš par tā nominālvērtību un kurš neatrodas publiskajā apgrozībā un nav atsavināms. Īstermiņa krājobligācijām fiksēto ienākumu izmaksā to dzēšanas datumā, bet vidēja termiņa un ilgtermiņa krājobligācijām – vienu reizi gadā;

- 2.9. diskonts – starpība starp vērtspapīra nominālvērtību un vērtspapīra cenu, ja vērtspapīra cena ir mazāka par vērtspapīra nominālvērtību;
- 2.10. cena – valsts vērtspapīra iegādes vērtība, ko ieguldītājs samaksā valsts vērtspapīra emisijas dienā;
- 2.11. nominālvērtība – vērtība, par kuru valsts vērtspapīru dzēš tā dzēšanas datumā;
- 2.12. emisija – viena veida valsts vērtspapīru ar vienādiem raksturlielumiem izlaišana;
- 2.13. emisijas diena – diena, kurā emitē valsts vērtspapīrus un sāk procentu uzkrāšanu;
- 2.14. fiksētais ienākums – atbilstoši fiksētai vai mainīgai procentu likmei noteikts ienākums, kuru izmaksā attiecīgā valsts vērtspapīra fiksētā ienākuma izmaksas datumā;
- 2.15. sākotnējā izvietošana – emitenta izteiktais publiskais piedāvājums iegūt valsts vērtspapīrus un to pirmreizējā iegūšana;
- 2.16. publiskais piedāvājums – ar jebkuru līdzekļu starpniecību sniegta informācija par valsts vērtspapīru, kas ļauj ieguldītājam lemt par valsts vērtspapīra iegādi;
- 2.17. publiskā apgrozība – darījuma slēgšana par parādzīmēm vai obligācijām, kuras iekļautas regulētajā tirgū;
- 2.18. finanšu aģents – regulētā tirgus organizētājs, Latvijas Centrālais depozitārijs vai Latvijas Republikā darbībai finanšu instrumentu tirgū licencēts un uzraudzīts finanšu instrumentu tirgus dalībnieks, kurš ir noslēdzis līgumu ar Valsts kasi par valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošanas tehnisko nodrošināšanu;
- 2.19. izplatīšanas aģents – juridiska persona, kas noslēgusi līgumu ar Valsts kasi par valsts vērtspapīru izplatīšanu;
- 2.20. pirmstermiņa dzēšana – valsts vērtspapīra dzēšana pirms tā dzēšanas termiņa;
- 2.21. sākotnējās izvietošanas dalībnieks – juridiska persona, kura saskaņā ar finanšu aģenta apstiprinātiem noteikumiem, kas regulē sākotnējo izvietojumu, ir tiesīga piedalīties tā organizētajā parādzīmju vai obligāciju sākotnējā izvietojumā, kuru tehniski nodrošina attiecīgais finanšu aģents;
- 2.22. tiešā pārdošana – valsts vērtspapīru sākotnējās izvietojšanas metode, kurā valsts vērtspapīrus piedāvā tieši ieguldītājam vai sākotnējās izvietojšanas dalībniekam par emitenta noteiktu cenu. Krājobligāciju tiešajā pārdošanā un jauna obligāciju laidiena tiešajā pārdošanā emitents nosaka to fiksētā ienākuma procentu likmi;
- 2.23. konkurējošā daudz cenu izsole – parādzīmju vai obligāciju sākotnējās izvietojšanas metode, kurā par sākotnējās izvietojšanas dalībnieku solītām konkurējošām peļņas likmēm izsola parādzīmes vai obligācijas;
- 2.24. fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsole – parādzīmju vai obligāciju sākotnējās izvietojšanas metode, kurā šos vērtspapīrus izsola par iepriekš noteiktu peļņas likmi. Peļņas likmi nosaka atbilstoši parādzīmes vai obligācijas pēdējā konkurējošā izsolē noteiktajai peļņas likmei;
- 2.25. peļņas likme – ieguldītāja ienākums gadā, kurš izteikts procentos kā starpība starp valsts vērtspapīra pirkšanas cenu un sagaidāmajiem ienākumiem no valsts vērtspapīra tā termiņa laikā;
- 2.26. uzkrātā peļņa – fiksētā ienākuma daļa, kas uz konkrēto datumu uzkrāta par obligāciju vai krājobligāciju kopš šā valsts vērtspapīra emisijas dienas vai fiksētā ienākuma izmaksas datuma;
- 2.27. regulētais tirgus – organizatorisku, juridisku un tehnisku pasākumu kopums, kas padara iespējamu atklātu un regulāru parādzīmju vai obligāciju darījumu slēgšanu;

2.28. darbdiena – jebkura kalendāra diena, izņemot sestdienas, svētdienas un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās svētku dienas, kā arī darbdiena, kas tiek pārcelta uz sestdienu vai svētdienu saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu;

2.29. emitents – Latvijas Republika, kuras vārdā darbojas finanšu ministrs.

3. Emitents emitē valsts vērtspapīrus, uzņemas saistības samaksāt fiksēto ienākumu un dzēst valsts vērtspapīrus to dzēšanas datumos par to nominālvērtību.

4. Finanšu ministrs pilnvaro Valsts kasi slēgt līgumus ar finanšu aģentu, izplatīšanas aģentu, Latvijas Centrālo depozitāriju, vienotā valsts un pašvaldību pakalpojumu portāla www.latvija.lv (turpmāk – portāls www.latvija.lv) pārzini un citām personām, lai saskaņā ar normatīvajiem aktiem nodrošinātu valsts vērtspapīru izlaišanu un apgrozību (tai skaitā publisko apgrozību) Latvijas Republikā, kā arī veiktu darbības valsts vērtspapīru emisijai, sākotnējai izvietojumam un dzēšanai.

5. Ieguldītājam ir saistoši finanšu aģenta apstiprināti un ar Valsts kasi saskaņoti noteikumi, kuri regulē krājobligāciju iegādes, fiksētā ienākuma izmaksas un dzēšanas kārtību, kā arī ar krājobligācijām saistīto norēķinu veikšanas kārtību. Minētie noteikumi ir publiski pieejami tīmekļa vietnē www.krajobligacijas.lv vai pie izplatīšanas aģenta.

2. Valsts vērtspapīru emisija

6. Valsts vērtspapīrus emitē dematerializētā formā.

7. Valsts vērtspapīrus reģistrē Latvijas Centrālajā depozitārijā saskaņā ar tā izdotajiem noteikumiem. Katram valsts vērtspapīru laidienam Latvijas Centrālais depozitārijs piešķir atsevišķu starptautisko vērtspapīru identifikācijas (ISIN) kodu.

8. Parādzīmes un obligācijas emitē, pamatojoties uz Valsts kases rīkojumu par parādzīmju vai obligāciju emisiju. Minētais rīkojums ir parādzīmju vai obligāciju publiskā piedāvājuma paziņojums, un tajā iekļauj šādu informāciju:

8.1. Latvijas Centrālā depozitārija piešķirtais ISIN kods;

8.2. valsts vērtspapīra veids;

8.3. piedāvātais laidiena apjoms;

8.4. parādzīmes vai obligācijas nominālvērtība;

8.5. publiskā piedāvājuma izteikšanas vai izsoles datums, emisijas datums, kurā notiek norēķini par parādzīmju vai obligāciju iegādi, un dzēšanas datums;

8.6. fiksēta vai mainīga procentu likme (ja paredzēta);

8.7. fiksētā ienākuma izmaksas datumi (ja paredzēti);

8.8. pirmstermiņa dzēšanas nosacījumi (ja paredzēti);

8.9. cita informācija par parādzīmēm vai obligācijām.

9. Krājobligācijas emitē, pamatojoties uz Valsts kases rīkojumu par krājobligāciju emisiju. Minētais rīkojums ir krājobligāciju piedāvājuma paziņojums, un tajā iekļauj šādu informāciju:

9.1. Latvijas Centrālā depozitārija piešķirtais ISIN kods;

9.2. krājobligāciju nominālvērtība;

9.3. publiskā piedāvājuma izteikšanas datums, emisijas datums un dzēšanas datums;

9.4. krājobligāciju veids (īstermiņa, vidēja termiņa vai ilgtermiņa);

9.5. krājobligācijas cena;

9.6. fiksēta procentu likme;

9.7. fiksētā ienākuma izmaksas datumi;

9.8. viena laidiena krājobligāciju minimālais un maksimālais iegādes apjoms vienā pieteikumā vienam ieguldītājam (ja paredzēts);

9.9. cita informācija par krājobligācijām.

3. Valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošana

3.1. Vispārīgie nosacījumi

10. Valsts vērtspapīru sākotnējo izvietošānu var veikt finanšu aģents. Finanšu aģenta tiesības, pienākumus un atbildību nosaka šo noteikumu 2.18.apakšpunktā minētajā līgumā starp Valsts kasi un finanšu aģentu. Ja finanšu aģenta sākotnējās izvietošānas pakalpojumi netiek izmantoti, valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošānas noteikumus apstiprina finanšu ministrs.

11. Papildus šo noteikumu 20. un 25.punktā minētajiem nosacījumiem finanšu aģents pēc saskaņošanas ar Valsts kasi valsts vērtspapīru sākotnējo izvietošānu regulējošajos noteikumos var iekļaut nosacījumus dalībai valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošānā, paredzot sākotnējās izvietošānas dalībnieka un ieguldītāja tiesības un pienākumus.

12. Valsts kasei ar atsevišķu rīkojumu ir tiesības izsludināt apgrozībā esoša valsts vērtspapīru laidiena apjoma palielināšanu ar papildu laidieniem.

13. Valsts vērtspapīru sākotnējā izvietošāna un norēķini ar emitentu par iegādātajiem valsts vērtspapīriem notiek Valsts kases rīkojumā noteiktajos datumos.

3.2. Parādzīmju un obligāciju sākotnējā izvietošāna

14. Parādzīmju vai obligāciju sākotnējai izvietošānai piemēro šādas metodes:

14.1. tiešā pārdošana;

14.2. konkurējošā daudzscenu izsole;

14.3. fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsole.

15. Finanšu ministram ir tiesības līdz parādzīmju vai obligāciju sākotnējai izvietošānai un publiskā piedāvājuma izteikšanai atkāpties no sākotnējās izvietošānas metodēm vai mainīt to nosacījumus.

16. Finanšu aģenta veikto parādzīmju un obligāciju sākotnējo izvietošānu regulē finanšu aģenta apstiprināti un ar Valsts kasi saskaņoti noteikumi par parādzīmju un obligāciju sākotnējo izvietošānu.

17. Parādzīmju un obligāciju sākotnējā izvietošana ar tiešo pārdošanu notiek, valsts vērtspapīrus piedāvājot tieši ieguldītājam vai sākotnējās izvietošanas dalībniekam par emitenta noteiktu cenu. Jauna obligāciju laidiena tiešās pārdošanas gadījumā emitents nosaka to fiksētā ienākuma procentu likmi.

18. Parādzīmju un obligāciju sākotnējo izvietošanu konkurējošā daudz cenu izsolē veic saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

18.1. sākotnējās izvietošanas dalībnieks, kurš iesniedz piedāvājumu pirkt noteiktu parādzīmju vai obligāciju daudzumu paša vārdā vai citas personas vārdā, šajā piedāvājumā norāda valsts vērtspapīru nominālvērtības apjomu un valsts vērtspapīra pirkšanas peļņas likmi;

18.2. ja Valsts kases rīkojumā par parādzīmju vai obligāciju izlaišanu laidiena fiksētais ienākums netiek noteikts, fiksēto ienākumu nosaka kā vidējo svērto peļņas likmi no izsolē apstiprinātajiem valsts vērtspapīru uzdevumiem, kas noapaļota uz leju līdz tuvākajai viena procenta likmes astotdaļai;

18.3. Valsts kase nosaka maksimāli pieļaujamo peļņas likmi katram laidienam;

18.4. izsoles peļņas likmes piedāvājuma solis ir viena tūkstošdaļa procenta.

19. Parādzīmju vai obligāciju sākotnējo izvietošanu fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsolē veic saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

19.1. peļņas likmi un pirkšanas cenu nosaka atbilstoši konkrēto parādzīmju vai obligāciju laidiena pēdējā konkurējošajā daudz cenu izsolē noteiktajai vidējai peļņas likmei un šai likmei atbilstošajai vienas parādzīmes vai obligācijas pirkšanas cenai;

19.2. obligācijas fiksētā ienākuma likmi nosaka atbilstoši konkrēto obligāciju laidiena pēdējā konkurējošajā daudz cenu izsolē noteiktajai fiksētā ienākuma likmei.

20. Parādzīmju vai obligāciju sākotnējā izvietošanā ar finanšu aģenta starpniecību ir tiesīgi piedalīties tikai sākotnējās izvietošanas dalībnieki.

21. Valsts kase ir tiesīga vienoties ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju par Noguldījumu garantiju fonda līdzekļu vai Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļu ieguldīšanu parādzīmēs un obligācijās to sākotnējā izvietošanā ar tiešo pārdošanu saskaņā ar Valsts kases rīkojumu par pēdējā konkurējošā daudz cenu izsolē piedāvāta parādzīmju vai obligāciju laidiena apjoma palielināšanu ar papildu laidieniem. Papildu laidiena likmi nosaka atbilstoši konkrēta laidiena pēdējā konkurējošajā izsolē noteiktajai vidējai svērtajai peļņas likmei vai, ja šim laidienam vidējā svērtā peļņas likme netiek noteikta, atbilstoši Valsts kases noteiktajai maksimāli pieļaujamai šā laidiena peļņas likmei.

3.3. Krājobligāciju sākotnējā izvietošana

22. Krājobligāciju sākotnējai izvietošanai izmanto tiešo pārdošanu.

23. Krājobligāciju sākotnējo izvietošanu veic saskaņā ar šo noteikumu nosacījumiem un šo noteikumu 5.punktā minētajiem noteikumiem:

23.1. ar finanšu aģenta starpniecību tīmekļa vietnē www.krajobligacijas.lv, izmantojot portāla www.latvija.lv autentifikācijas un tiešsaistes maksājumu koplietošanas pakalpojumu;

23.2. ar izplatīšanas aģenta starpniecību.